

man kan komme til at tale derom. Om denne Forhandling end ikke altid har været af den Bestaffenhed, som den har været i de senere Aar — og det kan gjerne være —, saa har den dog dreiet sig om andre Ting, end selve Finantslovforslagets Indhold, om vort Forhold til Udlandet, om vore Gesandters Stilling, om vore Konsulatsforhold og mange andre Ting, som man ikke kan finde anden Benævnelse for end Storpolitit. Det, som man nu her talder for Storpolitit, er jo egentlig Folkethingets Stilling overfor Regjeringen, og det er Noget, som man ikke kan komme bort fra, saalænge man staa saaledes, som man nu staa overfor Regjeringen. Det er jo nemlig en egen Sag, naar man Aar ud og Aar ind ser den samme Regjering og de samme Lovforslag. Der blev jo nylig fremsat et Lovforslag for Thinget her, om hvilket Ministeren sagde, at det var ordret det samme som det Lovforslag, der tidligere havde været forelagt desangaaende, og saaledes er det gennemgaaende, uagtet der har været fremlagt Betænkninger for Thinget over forskjellige Lovforslag, hvilke Betænkninger endog for fiores Bedkommende have været saaledes, at der kunde have været stor Sandsynlighed for, at Lovforslagene vilde have kunnet gennemføres, hvis ikke Modstanden fra Regjeringen havde været der. Det forundrer mig derfor, naar man hører fra enkelte Medlemmer her i Salen fremsat dels Bebrejdelser over, at Oppositionen eller Venstre intet Program har, og dels et Ønske om at faae oprettet et Fremskridtsparti, thi jeg gad egentlig vide, hvorledes dette Fremskridtsparti vilde være istand til at fremme Love, der kunde kaldes virkelige Fremskridt, naar man veed, at det endog har været umuligt at faae saadanne Love gennemførte som f. Ex. de kirkelige Love, Love, som af og til have været paa Dagsordenen lige siden vi fik Friheden. Det er vistnok over 30 Aar siden, at man første Gang begyndte at tale om de kirkelige Love, men vi staa lige nær; ja, jeg kan næsten fristes til at sige, at dersom vi nogen Tid have været langt fra at faae disse Love gennemførte, tror jeg, det maa være nu. Vi have endog været saa nær derved engang, at man næsten kan sige, at det beroede paa en ren Tilfældighed, at man ikke fik ialtsald den ene af disse Love vedtagen. Og saaledes staa vi her uagtet den Omstændighed, at, dersom der er Noget, som Folk er misfornøiet med for Diebliffet, er det virkelig det, at de aldeles ingen Indflydelse have paa, hvem de faae til deres Sjælesjogere. Ministeren kan gjøre sig saamegen Umage og Uleilighed, som han vil, saalænge det staa alene til ham, vil dette Forhold blive ved

paa den uheldige Maade, som Tilfældet er mange, mange Steder for Diebliffet. Og dette gjælder ikke alene om disse Love; men der kan nævnes mange andre Love. Vi have engang været saa nær ved at faae en Toldlov gennemført, at vi endog havde den høitærede nuværende Kultusminister med os dengang; men hvor nær vi end dengang vare derved, saameget er vist, at vi nu ere saa langt fra at faae en Toldlov gennemført, som vi nogenstinde have været. Tager man Lønningenslovene for, gjælder det Samme der: vi have ogsaa været nær ved at faae Lønningensloven for næsten den største Stat gennemført; baade Venstre og Høire i Folkethinget kunde blive enige om den; men ogsaa der mødte vi Ministeriets Modstand. Hvorledes man saa nu fra Ministerbordet kan rejse Anske mod, at vi ikke have saadan større Lyst til at vedblive at arbejde paa disse Lovforslag, forstaaer jeg ikke, thi der hører sandelig stor Lyst til at arbejde Aar ud og Aar ind paa de samme Lovforslag, naar man veed, at der ingen Udfigt er til at komme til noget Resultat. Kunde man derimod høre ved Fremsettelsen af Lovforslag, at man fra Ministerbordet vilde sige saaledes, som den høitærede Kultusminister ganske vist nu sagde, at han vilde sætte Pris paa denne Lovs Gjennemførelse, selv om den — det var just ikke Ordene — ikke ganske var efter hans Ønske, saa kunde man have større Lyst til at tage fat derpaa; men det hører man som Regel ikke, jeg vil sige for mit Bedkommende, hvad der ogsaa ofte er blevet sagt, at i de 16 Aar, jeg har været i Thinget, har der intet Ministerium været, som havde større Chance for at kunne komme til at arbejde med os Bønder, end den nuværende Regjering, men jeg maa tillige sige til Regjeringen: Den første Betænkning for, at man kan faae os Smaabønder til at støtte de store Bønder, maa selvfølgelig være den, at man søger at udslette de Uligheder, som der endnu er mellem store og smaa Bønder paa forskjellige Omraader. Jeg sigter herved f. Ex. til Afsløsning af Tienden. Ingen Regjering kunde bedre være istand til at gennemføre en saadan Reform — forekommer det mig — end netop det nuværende Ministerium. Jeg kunde ogsaa nævne enkelte andre Ting; men det er jo fremsat saa ofte, at man vilde trættes ved at høre det fremsat igjen. Vist er det, at denne Regjering er optraadt overfor os paa en Maade, der sandelig ikke skal bidrage til, at vi Smaabønder skulde give os til at være nogen Støtte for de store Bønder. Den høitærede Confeilspræsident udtalte, at man, saalænge Folkethinget indtog en saa-